

Notat

Covernotat til effektiviseringsforslag i budget 2021

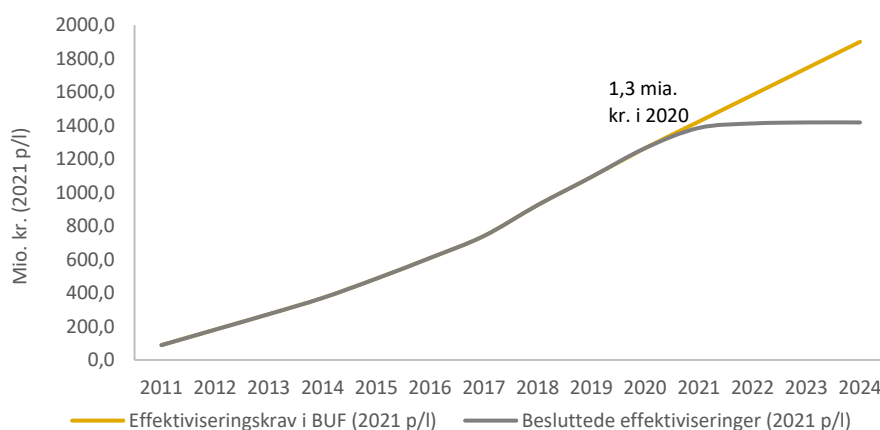
Siden 2011 har Københavns Kommune haft en effektiviseringsstrategi for at optimere opgaveløsningen med henblik på at håndtere det stigende demografipres samt at frigive midler til de årlige politiske prioriteringer. Med effektiviseringsstrategien følger et effektiviseringskrav til de enkelte forvaltninger. Børne- og Ungdomsforvaltningen skal hvert år bidrage med ca. 4,2% af det samlede effektiviseringskrav. De sidste 10 år er der effektiviseret for ca. 1,3 mia. kr. i forvaltningen, svarende til ca. 1,3% årligt.

6. maj 2020

Sagsnummer
2019-0347192

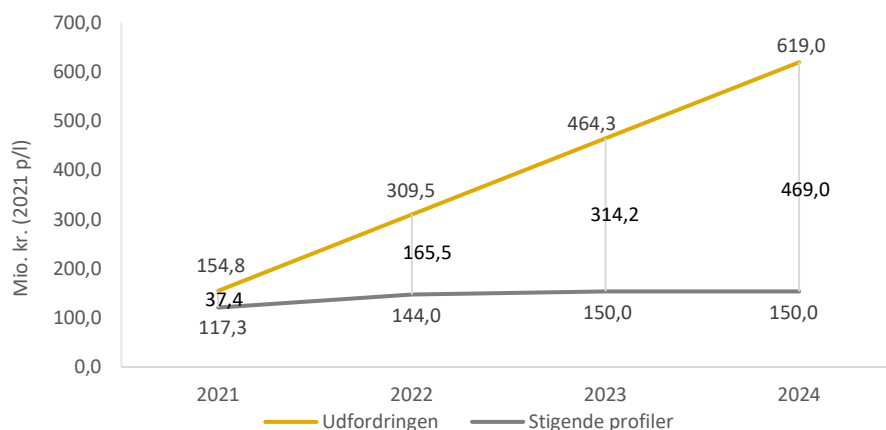
Dokumentnummer
2019-0347192-2

Figur 1: Effektiviseringer i BUF

I 2021 er BUF's andel af effektiviseringskravet på 154,8 mio. kr. Der er stigende profiler på 117,3 mio. kr. fra effektiviseringer vedtaget i tidligere år, og der skal derfor findes 37,4 mio. kr. i nye effektiviseringer i udvalgets budgetforslag 2021. Det forventes umiddelbart, at effektiviseringskravet i de kommende år vil ligge på samme niveau.

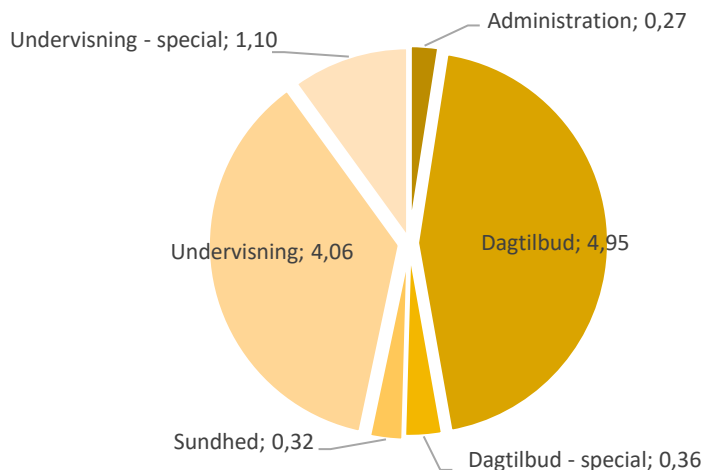
Figur 2: BUF's fremadrettede effektiviseringskrav

BUF's budget i 2020

BUF's samlede driftsbudget er i 2020 på 11,1 mia. kr. (2020 p/l). Budgettet er udgjort af 6 forskellige bevillingsområder. Budgetterne for hver af bevillingerne fremgår af nedenstående figur.

Figur 3: BUF's budget i mia. kr. (2020 p/l)

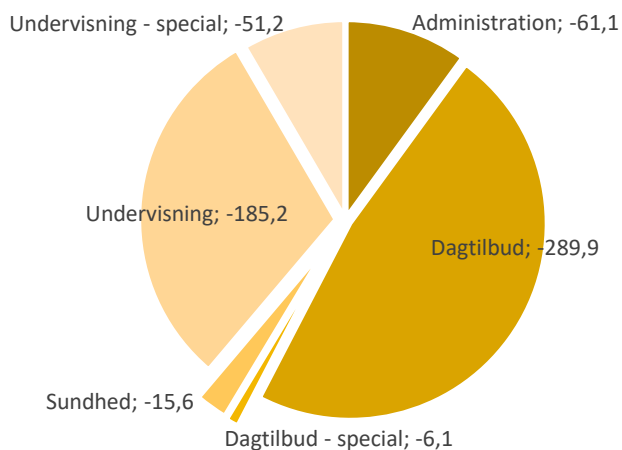

Figuren viser, at 95% BUF's samlede budget er udgjort af bevillingsområderne dagtilbud, undervisning samt specialområdet. Heraf er langt hovedparten af budgettet fordelt til skolerne og institutionerne, hvis primære udgifter består af lønninger.

Tidligere besluttede effektiviseringer

For at afdække effektiviseringsmuligheder har forvaltningen bl.a. taget udgangspunkt i budgetanalyser af de enkelte bevillingsområder, benchmarkanalyser, hvor man har sammenlignet forvaltningens opgaveløsning og udgiftsniveau med sammenlignelige kommuner samt inddragende bottom-up-processer, hvor man har søgt input fra sektoren til at identificere områder med effektiviseringspotentiale. Nedenstående figur viser de besluttede effektiviseringer gennem de sidste 4 års budgetaftaler fordelt på bevillingsområderne.

Figur 4: Effektiviseringer besluttet i de sidste 4 års budgetaftaler fordelt på bevillingsområde, mio. kr. (2020 p/l)

Nedenstående tabel viser, hvor meget disse effektiviseringer årligt reducerer budgettet til de enkelte bevillingsområder.

Tabel 1: Bevillingsområdernes andel af besluttede effektiviseringer

Bevillingsområde	Årlig budgetreduktion i perioden 2017-2020
Administration	-6,5%
Dagtilbud	-1,6%
Dagtilbud - special	-0,3%
Sundhed	-1,3%
Undervisning	-1,2%
Undervisning - special	-1,3%

I det følgende fremhæves eksempler på besluttede effektiviseringer på bevillingsområderne.

Administration

På administrationsområdet er der i 2018 og 2019 besluttet effektiviseringer på 32 mio. kr. på opgaveløsningen i centraladministrationen. Herudover har indkøbsaftaler, ophør af afdrag på gæld, omlægning af opgaveløsningen, forenkling af administrative processer, standardisering af administrativ support samt effektiviseringer på rengøring også bidraget til effektiviseringer på området.

Med Budgetaftalen for budget 2019 blev det besluttet at nedbringe de administrative udgifter pr. indbygger med 10 pct. over de næste 4 år. Målsætningen vedrører de administrative udgifter pr. indbygger i kommunen. Udgifterne blev ved regnskab 2018 opgjort til at udgøre 4.994 kr. pr. indbygger og med beslutningen om at reducere udgifterne med 10. pct. over fire år, skal disse nedbringes til 4.495 kr. i 2022 med den nuværende befolkningsprognose. De administrative udgifter i København afgrænses til centrale administrationsudgifter ekskl. lønudgifter til stillingskategorier med myndighedsarbejde. Københavns Kommunes metode medtager dermed ikke decentral administration på fx skoler og institutioner.

Den samlede reduktion for hele Københavns Kommune i de administrative udgifter over fire år vil være på i alt 148 mio. kr. (2020 p/l). Børne og Ungdomsforvaltningens andel heraf er 14,8 mio. kr. over fire år eller 3,7 mio. kr. årligt. Børne og Ungdomsforvaltningen har således over-indsparingen ovenstående målsætning og samlet bidraget med administrative effektiviseringer for 17,9 mio. kr. på nuværende tidspunkt.

Dagtilbud

På dagtilbudsområdet har indførelsen af klyngestrukturen givet store effektiviseringer. Derudover har bedre kapacitetsudnyttelse, færre fripladser som følge af forbedret socioøkonomi og Arbejdspladsen i fokus været større effektiviseringer på dagtilbuddene.

Fritidsområdet er generelt blevet omstruktureret som følge af folkeskolereformen. Der er blandt andet kortere åbningstider, og Fremtidens Fritidstilbud ændrede også den administrative organisering med effektiviseringer til følge. Senest er omlægningen har omlægningen fra fritidshjem til KKFO'er medført større effektiviseringer.

I budget 2020 var der et politisk ønske om at bevare den aktuelle normering på 0-5 års området, hvilket der også blev bevilliget midler til. Dog

har de store effektiviseringer på rengøringsområdet også indbefattet dagtilbudsområdet. Da størstedelen af dagtilbudsområdets budget er udgjort af udgifter til lønninger, har forvaltningen frem mod budget 2021 valgt at friholde dagtilbudsområdet fra effektiviseringsarbejdet i videst muligt omfang.

Undervisning

På undervisningsområdet har effektiviseringsforslagene eksempelvis været udgjort af reduktion i socioøkonomiske midler som følge af arbejdet med tidlig indsats og arbejdspladsen i fokus har ligeledes bidraget til effektiviseringer på området. Herudover er der blevet effektiviseret som følge af bedre kapacitetsudnyttelse på området, afvikling af særlige tilbud som eksempelvis profilskoler, tosprogsundervisning samt reduktion af københavnermodellen. Herudover er mange af de bydækkende tilbud undervisningstilbud, og effektiviseringerne på disse tilbud er også indeholdt i områdets samlede effektiviseringer. Endeligt har effektiviseringerne på rengøringsområdet også indbefattet undervisningsområdet.

Specialområdet

På specialundervisning og specialdagtilbud har tidligere effektiviseringer været justeringer af kategori 4 pladspriser, nedlæggelse af BCK, gruppestørrelser i specialbørnehaver mv. Endeligt har de store effektiviseringer på rengøringsområdet også indbefattet specialområdet.

Frem mod vedtagelsen af budget 2020 oplevede BUF en markant stigning i aktiviteten på specialområdet. Merudgifterne som følge af den stigende aktivitet blev finansieret af budgetparterne, ligesom der blev afsat midler til at kortlægge årsagen til og standse aktivitetsstigningen på området.

På baggrund af det store udgiftspres på specialområdet og arbejdet med indsatsplanen for inkluderende fællesskaber har forvaltningen ikke nye effektiviseringsforslag på specialområdet til budget 2021. Udvalget besluttede dog ifm. udmøntningssagen for budget 2020 at gøre den ét-årige besparelse på 8,8 mio. kr. på specialområdet, som der blev truffet beslutning om i budget 2019, varig med henblik på at kunne finansiere forvaltningens indsatsplan. Udvalget traf samtidig beslutning om at de overskydende midler herfra skulle anvendes til forvaltningens effektiviseringsbidrag.

Tilgange til effektiviseringer

Forvaltningens tilgang til effektiviseringer kan inddeles/grupperes inden for 4 forskellige tilgange:

1. **Optimering af drift** er karakteriseret ved tiltag der skaber forenklede/standardiserede arbejdsgange, en mere optimal arbejdstids-tilrettelæggelse, en mere optimal brug af delegering eller en mere optimal anvendelse af automatisering og IT-understøttelse.
2. **Optimering af struktur** er karakteriseret ved tiltag der skaber bedre rammebetingelser for opgaveløsningen gennem ex: opgavesamling, specialisering eller et mere effektivt administrativt og ledelsesmæssigt setup.

3. **Øget brugerbetaling** er karakteriseret ved muligheden for at øge indtægter.
4. **Reduceret serviceniveau** er karakteriseret ved tiltag der reducerer serviceadgangen, mindsker tilbudsviften eller kvaliteten eller helt medfører opgavebortfald

Forvaltningen har siden effektiviseringsstrategiens oprettelse bestræbt sig på at identificere effektiviseringsforslag, der optimerer drift og struktur. Hertil kommer, at det har været en målsætning at friholde kernerdriften i skoler og dagtilbud i videst muligt omfang.

Arbejdet med effektiviseringsforslagene til budget 2021 er kendetegnet ved, at der er en overvægt af forslag, der udgør serviceniveaureduktioner eller øget brugerbetaling indenfor de ikke lovbundne opgaver, som Børne- og Ungdomsforvaltningen løser. Der er således en overvægt af forslag, der går på at reducere eller nedlægge flere af de særlige københavnske tilbud, som er tilbud, der alene tilbydes i KK og derfor udgør et særligt højt serviceniveau sammenlignet med øvrige kommuner. Det skal bl.a. ses i lyset af, at der ikke lægges op til større strukturændringer i sektoren, og at der i de sidste års budgetter er vedtaget effektiviseringer på centraladministration, områder og bydækkende, som har fokus på optimering af drift og struktur.

I afsnittet herunder listes alle de særlige københavnske tilbud med fokus på de tilbud, som er omfattet af forvaltningens effektiviseringsforslag.

Særlige københavnske tilbud

I Københavns Kommunes Børne- og Ungdomsforvaltning har man en række særlige københavnske tilbud, der er karakteriseret ved at være ikke lovpligtige tilbud, som alene tilbydes børn og unge i København.

Oprettelsen af de forskellige tilbud er et udtryk for tidligere politiske prioriteringer. Sammenlignet med øvrige kommuner udgør tilbuddene et særligt højt serviceniveau på forvaltningens område, og det er derfor op til en politisk prioritering, om man ønsker at bevare dette serviceniveau.

Samlet set har Børne- og Ungdomsforvaltningen udgifter for 148,7 mio. kr. årligt i forbindelse med driften af de særligt københavnske tilbud. Nedenfor listes en oversigt over alle tilbuddene samt deres budget.

Tabel 2: Egne skoler og institutioner

Egne skoler og institutioner (mio. kr.)	Under-visning	Special-under-visning	Dagtilbud	I alt
Skolemad	55,0			55,0
Bemandet legeplads på Fritidscenter Bispebjerg Syd			0,8	0,8
Københavns Gokartbane			1,0	1,0
Skovbørnehaveprojekt			0,6	0,6
Diverse aftaler på dagområdet			0,6	0,6
Teaterbutikken			0,4	0,4
Skrammellegeplads			0,2	0,2
Dyrehold (3 institutioner)			0,2	0,2
I alt	55,0		3,8	58,8

Tabel 3: Øvrige tilbud

Øvrige tilbud (mio. kr.)	Under- visning	Special- under- visning	Dag- tilbud	I alt
Sangskolen	11,3			11,3
Familiekurserne		10,0		10,0
Kolonierne (KLF og Gabriel Jensen)	12,9			12,9
Dagplejen - basispladser			10,0	10,0
Modersmålsundervisning	8,4			8,4
Døgn- og weekendåbne institutioner			9,9	9,9
Billedskole	6,6			6,6
Naturskolen	2,3			2,3
Skramloteket			1,0	1,0
Tilskud til forældrebidrag til efterskoler	1,2			1,2
Fisken (område Valby)			0,7	0,7
Fodboldskole og stjernekammerat	0,5			0,5
I alt	43,2	10,0	21,6	74,8

Tabel 4: Understøttende aktiviteter

Understøttende aktiviteter (mio. kr.)	Under- visning	Dag- tilbud	Sund- hed	Admi- nistra- tion	I alt
Miljøtjenesten	2,2				2,2
Turboforløb, folkeskolen	2,6				2,6
Læringsmiljøer uden for folkeskolen	2,2				2,2
Sundhedsplejen - metode og udvikling			1,2		1,2
Naturfag i verdensklasse	0,6				0,6
Miljøledelse	1,2				1,2
Metodeudvikling på tosprogsområdet	0,7				0,7
Idræt og samvær	0,7				0,7
Tilskud til Københavns Kommunes elevorganisationer	0,1				0,1
I alt	10,3	0	1,2	0	11,5

Tabel 5: Øvrige aktiviteter

Øvrige aktiviteter (mio. kr.)	Under- visning	Dag- tilbud	Sund- hed	Admi- nistra- tion	I alt
Tilskud til organisationer	1,5	0,5			2,0
DHL - stafetten				0,7	0,7
Ung til ung hatecrimes	0,5				0,5
Elevs undervisningsmiljø	0,4				0,4
I alt	2,4	0,5	0	0,7	3,6

De særlige københavnske tilbud til budget 2021

De særlige Københavnske tilbud er blevet behandlet løbende gennem de sidste budgetter, senest i forbindelse med budget 2020, hvor udvalgte tilbud fremgik af alternativlisten til at indfri effektiviseringsmåltallet for budget 2020.

I budget 2020 traf udvalget beslutning om at hæve forældrebetalingen til skolemad med 2 kr. pr. måltid i 2021, stigende til 2,5 kr. i 2022. Herudover blev følgende forslag inden for de særlige københavnske tilbud fremsat, uden udvalget traf beslutning om at foretage effektiviseringer på disse:

- Lukning af +18 klubber herunder Fisken
- Afskaffelse af tilskud til Gokartbanen

I år har forvaltningen arbejdet videre med de særligt københavnske tilbud ifm. budgetarbejdet og har på denne baggrund beskrevet og udvalgt tilbud, som vurderes at kunne indgå i udvalgets budgetforslag 2021. I udvælgelsen af forslagene er der bl.a. taget højde for følgende kriterier:

- Økonomi: Hvor stort et budget har det pågældende tilbud?
- Brugergruppe: Hvor mange/ hvem gør brug af tilbuddet?
- Effekt: Hvilken effekt bidrager tilbuddet med?
- Kernedrift: Hvor fjernt fra BUF's kernedrift ligger tilbuddet?

Forvaltningen har udvalgt nedenstående forslag til udvalgets videre behandling frem mod vedtagelsen af budget 2021. Forslagene er grupperet ud fra forvaltningens forskellige tilgange til effektiviseringer og er blevet inddelt på baggrund af muligheden for hhv. at øge brugerbetalingen, at reducere serviceniveauet og at nedlægge tilbuddet helt.

Mulighed for øget brugerbetaling

Nedenstående udgøres helt eller delvist af forslag, hvor det er muligt at øge brugerbetalingen knyttet til det enkelte tilbud:

- Øget deltagerbetaling på KLF's kolonier
- Prisstigning på skolemad på 1,5 kr. pr. måltid / Prisstigning på skolemad på 2,5 kr. pr. måltid
- Reducere udgifterne til Modersmålsundervisningen
- Afskaffelse af BUFs bidrag til fællesudgifter samt indførelse af egenbetaling til DHL
- Øge brugerbetaling til Billedskolen
- Øge brugerbetaling til Københavns Gokartbane

Mulighed for at reducere serviceniveau ved at mindske adgangen til tilbuddet eller reducere den nuværende tilbudsvifte

I nedenstående forslag er det muligt at mindske adgangen til eller bredden i tilbuddet, så tilbuddet fremadrettet kommer en mindre målgruppe til gode og/eller at tilbuddet nedjusteres ift. det nuværende niveau.

- Øget deltagerbetaling på KLF's kolonier
- Reducere udgifterne til Modersmålsundervisningen
- Investering i omlægning af familiepladser (investeringscase)

- Afskaffelse af BUFs bidrag til fællesudgifter samt indførelse af egenbetaling til DHL
- Reduktion af EAT-måltider med 5%
- Afskaffelse af KLF-koloniernes bevilling til honorarer til frivillige lærer

Mulighed for helt at nedlægge tilbud

Nedenstående forslag udgør alle tilbud, hvor det er muligt at nedlægge tilbuddet helt ud fra en betragtning om, at tilbuddene befinder sig langt fra kernerdriften og/eller udgør et særligt højt serviceniveau ift. andre tilbud i forvaltningen.

- Investering i omlægning af familiepladser (investeringscase)
- Nedlægge Københavns Gokartbane
- Afskaffelse af den ikke-lovpligtige modersmålsundervisning